

Granskning av delårsrapport 2007-08-31

Granskningsrapport 1/2007

Oktober 2007
Ernst & Young AB
Per Pehrson

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING.....	3
2	INLEDNING	4
2.1	Syfte.....	4
2.2	Metod	4
2.3	Avgränsningar	4
2.4	Rapportering.....	4
3	RÄTTVISANDE RÄKENSKAPER.....	5
3.1	Resultatutfall.....	5
3.2	Rättvisande bild	5
3.3	Bedömning	6
4	ÄNDAMÅLSENLIGHET OCH EKONOMISKT TILLFREDSTÄLLANDE VERKSAMHET	6
4.1	Lagstadgade krav.....	6
4.2	Finansiella mål	6
4.3	Verksamhetsmål	7
4.4	Balanskravet	7
4.5	Bedömning	7
5	TILLRÄCKLIG INTERN KONTROLL.....	8
5.1	Bedömning	8
6	UNDERLAG FÖR REVISORERNAS BEDÖMNING	8

1 Sammanfattning

Rättvisande räkenskaper/Rättvisande bild

Vår sammanfattande bedömning av delårsrapporten vad gäller kriterierna rättvisande räkenskaper och rättvisande bild är:

- Rapporten har lagstadgat innehåll och är upprättad i enlighet med god redovisningssed.
- Vissa avvikelser har gjorts från god redovisningssed. Nettoeffekten av dessa på helårsprognosen är positiv.
- Vid redovisning av fulla pensionskostnader för 2007, så skulle kommunens resultat bli negativt. Det finns anledning att i förvaltningsberättelsen lämna upplysning om de verkliga pensionskostnaderna för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Ändamålsenlighet och ekonomiskt tillfredställande verksamhet

Finansiella mål

- Den utvärdering och de bedömningar som i delårsrapporten görs beträffande uppfyllelse av finansiella mål för god ekonomisk hushållning verkar rimlig och vi har inga indikationer på att uppfyllelse av målen väsentligt skall komma att avvika från utvärderingen.
- Flera av de finansiella målen kommer inte att uppfyllas.
- I likhet med flera tidigare år så kommer endast en del av budgeterade investeringar att genomföras, enligt prognosen för 2007 ca 60%. Det talar för att budgetrutinen för investeringar behöver förändras.

Verksamhetsmål

- För att leva upp till kommunallagens krav vad gäller KF's fastställande av verksamhetsmål, kommunstyrelsens utvärdering samt revisorernas bedömning av uppfyllelse av dem, kan kommunens rutiner i detta avseende behöva utvecklas.
- Målen är många, otydliga, svåräta och orealistiska så det blir i praktiken omöjligt att efterleva lagens krav.

Både för finansiella mål och verksamhetsmål inom ramen för god ekonomisk hushållning är det önskvärt att kriterier för en sammanfattande utvärdering av uppfyllelse fastställs. Då kan oväsentliga avvikelser ägnas mindre uppmärksamhet och fokus i stället läggas på helheten.

Balanskravet

- Det lagstadgade balanskravet beräknas uppfyllas för 2007, men med liten marginal.
- För bedömningar av kommunens framtida utveckling och beslut om utgifter finns anledning att vara uppmärksam på att resultatet för 2007 vid beaktande av fulla pensionskostnader för 2007 blir negativt.

Tillräcklig intern kontroll

Kommunens rutiner för delårsbokslut bör utvecklas mot en högre grad av precision på redovisat resultat. Det innebär bland annat större uppmärksamhet på periodiseringar m m erfordras jämfört med ett "vanligt" månadsbokslut. Delårsbokslutet bör dokumenteras utförligare vad gäller balansposter.

Rutiner för mätning och utvärdering av måluppfyllelse är en viktig intern kontrollåtgärd som behöver utvecklas vidare.

2 Inledning

2.1 Syfte

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi översiktligt granskat kommunens delårsrapport per 2007-08-31. Enligt Kommunallagen skall delårsrapport upprättas minst en gång om året. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med kommunens mål för god ekonomisk hushållning, om det lagstadgade balanskravet beräknas bli uppfyllt samt avge en skriftlig bedömning till Kommunfullmäktige, vilken skall biläggas delårsrapporten.

En översiktlig granskning skiljer från en revision såtillvida att den är översiktlig, att den främst baseras på analytisk granskning och att den inte omfattar all verksamhet. Dess huvudsakliga syften är att ge kommunfullmäktige ledning för styrningen av kommunen samt att informera kommuninvånare med flera externa intressenter.

2.2 Metod

Vi har granskat att delårsrapporten har lagstadgat innehåll, att den upprättats enligt lag och praxis samt att den ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Vidare har vi följt upp uppfyllelse av mål för god ekonomisk hushållning och balanskravet.

2.3 Avgränsningar

Granskningen av delårsrapporten har i enlighet med praxis varit översiktlig.

På grund av det stora antalet verksamhetsmål och problem att mäta måloppfyllelse har vår granskning i huvudsak begränsats till att ta del av kommunstyrelsens redogörelse i delårsrapporten.

2.4 Rapportering

Vår rapport har strukturerats efter revisionens övergripande syften, d v s att granska om

- räkenskaperna är rättvisande,
- om verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande samt om
- den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår ambition har varit att begränsa upprepning av uppgifter och kommentarer som finns i delårsrapporten och vi hänvisar till denna för ytterligare information.

3 Rättvisande räkenskaper

3.1 Resultatutfall

	Augusti 2007	Prognos 2007	Budget 2007	Budgetavvikelse 2007	Bokslut 2006
Resultat	10,5	1,2	0,4	0,8	5,3

Eftersom tidpunkten för delårsbokslut flyttats saknas jämförelsesiffror från 2006-08-31.

Inga väsentliga förändringar av redovisningsprinciper har gjorts sedan 2006-12-31.

Liksom tidigare år har prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting använts vid periodisering av skatteintäkter i stället för den rekommenderade prognosen från ESV. Om ESV's prognos skulle på helårsbasis ge ca 1,6 Mkr högre skatteintäkter och resultat.

Kommunen har till följd av översvämningar fått ett 100-tal ersättningskrav, vilka kan leda till väsentliga kostnader för kommunen. När delårsbokslut och prognos för helåret upprättades saknades tillfredställande beräkning, varför avsättning för förväntade ersättningar till de som drabbats av översvämningar varken belastat delårsbokslut eller prognos.

Kommunen är även inblandad i en tvist vilken resulterat i en stämning på ca 1 Mkr. Hela beloppet är sedan 2005 skuldfört. Eventuell förlikning kan ge en positiv resultatpåverkan.

I bokslutet 2006-12-31 gjordes en avsättning på 2 Mkr med syfte att minska behandlingskostnader för IFO. Avsättningen avsåg framtida kostnader som inte var relaterade till inträffade händelser och stred därmed mot grundläggande redovisningsprinciper. Per augusti 2007 har ca 60 tkr av avsättningen avräknats, innebärande att 1,9 Mkr fortfarande kvarstår.

I årsbokslutet för 2006 fanns oredovisade exploateringsintäkter på 1 Mkr. Dessa är fortfarande inte resultatredovisade, men det avses göras innan årsbokslutet för 2007.

År 2003 gjordes nedskrivning av aktier i LSR med 2,9 Mkr. Bolagets ekonomiska ställning är numera god och enligt god redovisningssed skall då nedskrivning reverseras om den inte längre är motiverad. Enligt uppgift avses reversering övervägas inför årsbokslutet för 2007 och då även med vilket belopp.

Effekter av påträffade avvikelser på resultatprognosen för helåret:

Återbokning av avsättning IFO	+1,9
Skatteprognos enligt ESV	+1,6
Återföring nedskrivning LSR	+1,5-2,9
Kostnader för översvämningarna	-2,0
Totalt:	+3,0-4,4

3.2 Rättvisande bild

Rättvisande redovisning innebär att lagar och praxis efterlevs. Om redovisningen trots detta inte ger en "rättvisande bild", så skall tilläggsinformation lämnas för att åstadkomma en rättvisande bild. Normalt görs det i förvaltningsberättelsen, eventuellt med komplettering i noter.

Redovisning av pensionsåtaganden i enlighet med kommunal redovisningslag motverkar en rättvisande bild av resultat, ekonomisk ställning och finansiering. Enligt preliminär uppgift kommer ansvarsförbindelse för pensioner inklusive särskild löneskatt att öka från 197 Mkr 2006-12-31 till 234 Mkr 2007-12-31, d v s en ökning med 37 Mkr. Delar av ökningen är hänförlig till tiden innan 2007.

3.3 Bedömning

Vår sammanfattande bedömning av delårsrapporten vad gäller kriterierna rättvisande räkenskaper och rättvisande bild är:

- Rapporten har lagstadgat innehåll och är upprättad i enlighet med god redovisningssed.
- Vissa avvikelser har gjorts från god redovisningssed. Nettoeffekten på helårsprognosen är positiv.
- Vid redovisning av fulla pensionskostnader för 2007, så skulle kommunens resultat bli negativt. Det finns anledning att i förvaltningsberättelsen lämna upplysning om de verkliga pensionskostnaderna för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

4 Ändamålsenlighet och ekonomiskt tillfredställande verksamhet

4.1 Lagstadgade krav

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner

- att fullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning”,
- att uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisningen samt
- att kommunens revisorer skall granska och bedöma måluppfyllelsen.

Mål för god ekonomisk hushållning skall omfatta både finansiella mål och verksamhetsmål och det är endast av fullmäktige fastställda verksamhetsmål som är obligatoriska att utvärdera och bedöma.

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning skall styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Sedan tidigare finns det även ett balanskrav, vilket i princip innebär att utgifterna inte får överstiga intäkterna.

4.2 Finansiella mål

Med budgeten för 2007 har KF fastställt följande finansiella mål:

1. Förändringar av eget kapital skall vara positivt under året
2. Skattesatsen oförändrad 19,99 kr per skattekrona
3. Avgiftsfinansiering av VA, fjärrvärme och renhållning skall vara 100 %
4. Investeringar i den skattefinansierade verksamheten får inte överstiga summan av avskrivningar och årets resultat

5. Intäkter från försäljning av anläggningstillgångar utöver exploateringsmark skall användas till att sänka kommunens låneskuld och inte till investeringar
6. Begränsade höjningar av taxor och avgifter
7. Kommunens låneskuld ska minskas
8. Framtida avtalspensionsåtaganden ska om möjligt minskas

Av utvärderingen i delårsrapporten framgår att kommunstyrelsen bedömer att målen om finansiering av investeringar, minskning av låneskuld samt minskning av avtalspensionsåtaganden inte kommer att nås, medan övriga mål helt eller i stort sett beräknas nås.

4.3 Verksamhetsmål

Särskilda verksamhetsmål inom ramen för god ekonomisk hushållning har inte fastställts av KF, utan samtliga mål i budgeten har betraktats som mål för god ekonomisk hushållning. Det innebär att antalet mål är stort samt att många av dem är otydliga, svårsmåttade eller orealistiska. Som exempel på helt orealistiska mål kan nämnas målen för skolelevernas betyg.

I budgeten finns ett stort antal ”inriktningsmål” och ”nämndsmål”. Det är dessa mål som följs upp med en sammanfattning i delårsrapportens förvaltningsberättelse och utförligare i nämndernas verksamhetsberättelser. Vissa av målen beräknas uppfyllas, vissa inte.

4.4 Balanskravet

För bedömningar av kommunens framtida utveckling och beslut om utgifter finns anledning att vara uppmärksam på att resultatet för 2007 vid beaktande av fulla pensionskostnader för 2007 blir negativt.

4.5 Bedömning

Den utvärdering och de bedömningar som i delårsrapporten görs beträffande uppfyllelse av de finansiella målen verkar rimlig. Vi har inga indikationer på att uppfyllelse av målen väsentligt skall komma att avvika från utvärderingen, dock innebär denna att flera mål inte kommer att uppfyllas. I likhet med flera tidigare år så genomförs endast ca 60% av budgeterade investeringar, vilket talar för att budgetrutinen beträffande investeringar behöver förändras. Med tanke på kommunens svaga soliditet, så bedömer vi målet om ökning av det egna kapitalet viktigt.

För att leva upp till kommunallagens krav vad gäller KF's fastställande av verksamhetsmål, kommunstyrelsens utvärdering samt revisorernas bedömning av uppfyllelse av dem, kan kommunens rutiner i detta avseende behöva utvecklas. Målen är många, otydliga, svårsmåttade och orealistiska så det blir i praktiken omöjligt att efterleva lagens krav. Vidare är det önskvärt att kriterier för en sammanfattande utvärdering av uppfyllelse av finansiella mål respektive verksamhetsmål fastställs, så att mindre väsentliga avvikelser inte behöver ägnas uppmärksamhet.

Kommunledningens prognos för 2007 indikerar att balanskravet skall kunna uppfyllas, men marginalen är liten.

5 Tillräcklig intern kontroll

Vid granskning av delårsbokslut/delårsrapport har uppföljning av intern kontroll endast gjorts av rutinerna för upprättande av delårsbokslut, delårsrapport, prognoser samt analys och kommenterande av utfall.

Den enligt vår bedömning viktigaste interna kontrollåtgärden är att följa upp uppfyllelsen av de mål för god ekonomisk hushållning som KF fastställt. Detta har kommenterats i föregående avsnitt.

5.1 Bedömning

Kommunens rutiner för delårsbokslut bör utvecklas mot en högre grad av precision på redovisat resultat. Det innebär bland annat större uppmärksamhet på periodiseringar m m erfordras jämfört med ett ”vanligt” månadsbokslut. Delårsbokslutet bör dokumenteras utförligare, åtminstone vad gäller väsentliga balansposter.

Rutiner för mätning och utvärdering av måluppfyllelse är en viktig intern kontrollåtgärd som behöver utvecklas vidare.

6 Underlag för revisorernas bedömning

Av granskningen har framkommit att:

- Delårsrapporten har lagstadgat innehåll och några avvikelser från god redovisningssed av väsentlig betydelse har inte gjorts.
- Inga indikationer finns att uppfyllelse av finansiella mål för god ekonomisk hushållning väsentligt skall komma att avvika från utvärderingen i delårsrapporten, dock innebär denna att flera mål inte kommer att uppfyllas.
- Vissa verksamhetsmål kommer att uppfyllas, andra inte. För att leva upp till kommunallagens krav om verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, så bör särskilda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning fastställas och rutiner för mätning och utvärdering av uppfyllelse av dem utvecklas vidare.
- Det lagstadgade balanskravet beräknas uppfyllas för 2007, men med liten marginal.

Svalöv 2007-10-17

Per Pehrson
Certifierad kommunal revisor, auktoriserad revisor